

[Carlsen-Skiødt.]

ejendom alt sammen, for man kan aldrig vide, hvis man finder et Raastof et eller andet Sted, om det ikke ogsaa strækker sig helt langt ind under Øresund og Store Bælt og over til de andre Landsdele; man maa sikre sig det ganske Land. Jeg gør kun opmærksom paa det, fordi det er en meget alvorlig Ting, med den Forfatning, vi lever under her i Danmark, at røre ved noget saa fundamentalt som Ejendomsretten.

I § 4 staar der fremdeles, at enhver er pligtig

„at afgive den Grund, som er fornoden til Efterforskning og Udnyttelse i Henhold til denne Lov“.

Der er ingen Begrænsning sat, heller ikke den, om man selv ønsker at udnytte Grunden. Men denne Afgiven af Grund kan kun ske imod fuld Erstatning. Nu vilde man maaske ved en overfladisk Betragtning mene, at saa var Manden jo dækket. Lad være, at han ikke ønsker at afstaa Jorden, at han ønsker selv at udnytte den, men han vil dog faa fuld Erstatning. Men saa melder det Spørgsmaal sig straks: Hvad vil Erstatningen komme til at dreje sig om? Er det kun, hvad Overfladen af Jorden er værd, f. Eks. til Dyrkning af Korn, eller skal der ogsaa kunne blive Tale om Erstatning for de Værdier, som findes i det Areal, han hidtil har betragtet som sin Ejendom?

At Staten altid maa have Ret til at undersøge der, hvor Privatmanden af økonomiske Grunde ikke kan eller af andre Grunde ikke ønsker at undersøge, det er en Selvfølge, men derfra og til at fratage ham det, som han har betragtet som sin Ejendom, synes jeg er et stort Spring. Det forekommer mig, at det i alt Fald kun burde ske i det Tilfælde, hvor Ejeren ikke selv ønsker at udnytte den Chance, der kan være.

Jeg skal derefter pege paa en ganske enkelt Ting uden at komme nærmere ind paa Enkeltheder i Forslaget. I § 2, Punkt 9, staar der, at Bevillingen skal være forbrudt — det er altsaa i det Tilfælde, hvor Staten overdrager Bevillingen til en eller anden Mand —

„naar Virksomheden i to paa hinanden følgende Aar har været ude af Drift“.

Nu har vi jo set ikke saa sjældent her i Landet, at der kan komme Vanskeligheder ved Driften af en eller anden Art — jeg tænker ikke her paa økonomiske Vanskeligheder, men der kan komme Arbejdervanskeligheder, der kan komme Strejker. Vil det altsaa sige, at under alle Forhold er Be-

villingen forbrudt, hvis Virksomheden har været ude af Drift i 2 Aar, 730 Dage, som der staar i Bemærkningerne?

I Bemærkningerne til § 1 staar der noget, som jeg ogsaa gerne vil pege paa i denne Sammenhæng:

„Det tør vistnok anses for uomtvisteligt, at ingen Grundejer i Danmark har erhvervet sin Ejendom under den Forudsætning, at der dybt nede under de dyrkbare Jordlag skulde skjule sig værdifulde Raastoffer.“

Selve dette Udtryk: „Det tør vist anses for“ er jo meget uklart. Man har en Følelse af, at da disse Bemærkninger blev affattet, var man selv inde paa, at det maaske alligevel var et Spørgsmaal, der kunde omtvistet, om Ejendomsretten ikke strakte sig længere end til de dyrkbare Jordlag, og at i det hele taget Spørgsmaalet om, hvor langt under de dyrkbare Jordlag Ejendomsretten var Ejerens, maatte anses for uafklaret. Det mener jeg ogsaa er Tilfældet, og jeg kan ikke se andet end, at der i dette Lovforslag findes, som jeg begynder med at sige, adskillige Ting, som der maa ganske anderledes Klaring paa, førend man bør ophøje Lovforslaget til Lov.

Det har været fremhævet, ogsaa her i Dag, at man i nogen Grad maatte være henvist til at følge andre Landes Lovgivning, og det er jo ganske rigtigt. Det gælder ikke blot paa dette Omraade, men paa mange andre Omraader, at man maa prøve paa at forme sin Lovgivning i nogen Grad i Overensstemmelse med Lovgivningen i andre Lande. I adskillige Lande er der jo fri Drift med Hensyn til mange Ting. Oliekilder, Petroleumskilder og meget andet er paa private Hænder, og saa vidt mig bekendt har Staten ikke grebet ind. Og selv om der i enkelte Lande er Statsdrift paa disse Omraader, er Forholdet dog vistnok dette, at der er store Forskelligheder i den Affattelse, de forskellige Stater har givet deres Lovgivning paa dette Omraade. Det forekommer mig, at dette ogsaa er Ting, der maa tages med i Overvejelserne under den kommende Udvalgsbehandling.

Axel Dam: Selv med Fare for at blive leet ad, naar jeg rider vor sædvanlige Køphest, kan jeg ikke tilbageholde den Bemærkning, at de Principper, som blev udtalt i det ærede Medlem Hr. Pürschels udmærkede Tale, i Virkeligheden er de samme, som vi forfægter under Navnet Grundskyld. Det glæder mig naturligvis at kunne hilse det ærede Medlem som en Tilhænger af Grundskyld, selv om han ikke selv ved, at han er